Negyedik évfolyam. 82. szám. **Szombaton, 1885. deczember 5-én.**

Az előfizetés ára:
1 egész évre . . . . 5 frt — kr.
1 fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
1 negyed évre . . . 1 frt 25 kr.
Körjegyzőknek, községeknek és néptanitóknak:
egész évre 4 forint, fél évre 2 forint.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizethetni és egyes lappéldányokat venni lehet a **kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovics L., Weidinger N.** üzletében és a fődohánytőzsdében.
Hirdetések:
mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-dij minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:
Külföldön:
Bareck J. és társa **Erfurtban.** Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban,** Dauoe G. L., Knoll Ignácz, **Frankfurtban.** Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf, **Bécsben.**
Magyarországban:
Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja **Budapesten.**
Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája **Pécsett.**
Kéziratok
a szerkesztőséghez, Nepomuk-utcza 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség: Nepomuk-utcza 29. sz. | Kiadóhivatal: Nepomuk-utcza 10. sz. a posta mellett. | Kéziratok nem adatnak vissza.

A kormány uj reformjavaslatai.

Ismertetni akarjuk a kormány uj közigazgatási reformjavaslatának főbb rendelkezéseit.

Ezek közt legnevezetesebbek azok, melyek a főispáni hatáskör kibővitésére, a törvényhatósági bizottsági választott tagok mandátumának hatról tiz évre való meghosszabbitására, némely, eddig választás által betöltött tiszti állások ezután főispáni kinevezés általi betöltésére, a tiszti ügyészek magán ügyködésének megszüntetésére s a törvényhatósági nyugdijintézetek általánosan kötelező életbeléptetésére vonatkoznak – az utóbbi oly humanisztikus intézkedés, melyet a tisztviselők érdekében először kell melegen üdvözölnünk.

Legfontosabb ezek közt a főispáni állásra vonatkozó változtatás. A főispánok ezután nem lesznek többé méltóságok, hanem a törvényhatósági és községi közigazgatás felügyeletével s ellenőrzésével megbizott rendszeres közhivatalnokok — hatáskörük is nő, meg a felelősségük is, felügyeletük s ellenőrzésük alá rendeltetnek a törvényhatóságok területén működő összes állami hivatalnokok s hatalmi körük az által is bővül, hogy az eddig választott városi rendőrkapitányok, összes egészségügyi tiszti személyzet, számvevők, árvaszéki nyilvántartók és járási irnokok kinevezése az ő felelősséggel járó joguk lesz. E rendelkezés korlátozza ugyan a választási jogot, de az egyuttal a közigazgatás határozott előnyére szolgál, mert például a rendőrségi ügy sokkal pártatlanabb és szigorubb vezetést nyer, ha annak tisztviselője kivétetik a választásnak egyes választók kegyétől függő esélyei alól s a közegészségügy is csak nyer, ha hivatalos személyzete állandósittatik s qualifikacziójából a sógorsági összeköttetés szüksége s a korteskedés kényszere kivétetik, hogy a többi, az igazi qualifikáczió annál szigorubban megkivántassék. S a főispán lesz elnöke a törvényhatósági állandó választmánynak is, nem, mint eddig, a választott alispán; s ez természetes, mert, ha a főispán a felelős fő hivatalnok a megyében, neki ismernie s vezetnie kell a törvényhatósági adminisztració egész menetét s igy az ő kötelessége s hivatása vezetni a közgyülési tárgyalásokat előkészitő állandó választmányok tanácskozásait is. E változás kisebbiti ugyan az alispán hatáskörét, de nem válik hátrányára a törvényhatóságnak, melynek képviselete a választmány inditványait tárgyalni van hivatva s azokat elfogadni, vagy elvetni van jogositva.

A községek rendezéséről szóló javaslat is csak a gyakorlat által kimutatott hiányok megszüntetésére irányul. A község és a felettes hatóság közti viszonyt czélszerüen szabályozza, gondoskodik a községi vagyon védelméről, a községi elöljáró választások függetlenségének s befolyásolhatatlanságának megóvásáról, megjavitja a községi illetőségi kérdés eddigi hiányait s a községi jegyzők és elöljárók elleni fegyelmi eljárás rendjét szabályozza, midőn egyfelől gondoskodik a hivatalától felfüggesztett tisztviselő méltányos ellátásáról, felmentése esetén a visszatartott fizetés teljes kiszolgáltatásáról, más részt pedig a fegyelmi eljárást a bünfenyitő törvényszék igénybevétele előtt rendeli el, nehogy a község érdekei a hosszu felfüggesztés alatti helyettesités s ügybuzgóság hiánya által szenvedjenek.

Az uj reform tehát a választás történelmi elvét meghagyja, csak a választott bizottsági tagok mandatumának időtartamát hosszabbitja, a virilismus tapasztalt hátrányait a virilismusnak az évi adó kettős számitása által a megye összes értelmi osztályaira való kiterjesztésével mellőzi s a főispáni állás uj hatáskörének megállapitásával a megyei önkormányzati jogot s hatáskört érintetlenül hagyva, az állami ellenőrzést valóban hatályossá teszi mind a megyei, mind a községi tisztviselők ténykedésére nézve.

Oly előnyök ezek, melyek a kormány reformjavaslatát minden esetre ajánlják s mielőbbi megvalósitásukat kivánatossá teszik.

Baranyamegye gyümölcsészete.

I.

Ha hazánk valamelyik megyéjéről, úgy bizonyára Baranyamegyéről elmondhatjuk, hogy az kicsinyben Magyarország.

Hegy, völgy, dombos vidék és sik föld kellemesen váltják fel területén egymást. Égalji viszonyai, a hő és a hideg nem mennek egyik szélsőségből a másikba. Talaj-viszonyai is legnagyobbrészt kedvezők. Mint bortermelő vidék első rangu. Gabnatermelése, állattenyésztése, szépen fejlődő ipara és kereskedelme a folyton szélesbülő vasuthálózat, gőzhajózás és gondozott országutak mellett virágzó. Gyümölcsészete azonban eltekintve egyesektől, kik azt pusztán kedvtelésből üzik, alig számba vehető. Ha e körülmény okát kutatjuk, úgy csakhamar azon meggyőződésre jutunk, hogy az nem más, mint a szakismeret hiánya. Pedig megyénk első lehetne azon megyék közt, melyek nemcsak belszükségletüket fedezhetnék, de még kivitelre is maradna elég, söt nem mondunk nagyot, ha azt állitjuk, hogy a rendszeres gyümölcsfatenyésztés és ebből kifolyólag gyümölcstermelésünk általános felkarolás esetében, tekintve talaj- és égalji viszonyainkat, csakhamar hatalmas gyümölcskereskedésé, gyümölcsiparrá fejlődhetnék ki.

A gyümölcstermelésnek, különösen Pécs vidékén és a Duna mentén, a lakósság egyik legjövedelmezőbb és leghatalmasabb gazdasági ágának kellene lenni. A pécsi, hegyháti, szt.-lőrinczi, siklósi és pécsváradi járások lakói állandó piaczot találnának eladandó gyümölcseiknek Pécsett; a mohácsi járás a dardaival együtt vasut- és viziuton értékesithetnék a felesleget. E helyett azonban csak maga Pécs városa évenkint hány ezret ad ki gyümölcsért, az mindenki előtt ismeretes dolog. Azonban nem abban rejlik a baj, hogy Pécs ezreket és ezreket költ gyümölcsre, hanem igen is ott a baj, hogy a gyümölcsért kiadott pénz legnagyobb részben az Osztrák-tartományokból szállitott, az ugynevezett masánski, nemes bozdorfi almáért vándorol ki oda, a honnét nem tér többé vissza. Pedig a masanski almában én legalább nem találok oly felette kellemes, megbecsülhetetlen izt és zamatot — tartósságáról nem szólok — mely neki Pécsett oly állandó és keresett, tehát felette jól jövedelmező piaczot biztositott. Van nekünk ennél sokkal izletesebb almánk nem egy, de akárhány, melyek finomságuk mellett tartósságban is kiállják a masánszkival a versenyt, fölséges izükkel pedig azt messze túlhaladják. Azonban baj az, hogy nagyon kicsiny azok száma, kik a gyümölcsfa-tenyésztéssel foglalkozaak, még kevesebben vannak pedig azok, kik gyümölcs és gyümölcs közt különbséget tudnak tenni. Bizonyitja ezt a pécsi piacz. Az a kevés gyümölcs, mely a Pécs-környékbeli falvakból kerül a piaczra, alig érdemli meg a gyümölcs nevet. Asztali gyümölcs ritkán és akkor is kevés, csemege-gyümölcs pedig egyáltalában nem jut a piaczra. Ez pedig másként lehetne egy kevés ügybuzgalom mellett.

Az őszi gyümölcs-kiállitás Budapesten arról győzte meg nemcsak hazánk, de a külföld jelesebb pomológusait is, hogy hazánk nemcsak belszükségletét fedezhetné az okszerü gyümölcstermelés által, hanem Európa gyümölcs-kamarája lehetne, annak piaczait megerőltetés nélkül dominálhatná, a versenyt bármelyik állammal kiállhatná, söt minden tulzás és nagyitás nélkül állithatjuk, hogy a gyümölcstermelés, mely hazánkban még mindig kiaknázatlanul hagyott közgazdasági kincs, oly kincses bányája lehetne megyénknek, mely kevés befektetéssel, ráforditott csekély idő és erővel népünk közvagyonosodásának kiapadhatatlan forrását képezné. Példa erre Nagy-Kőrös és Kecskemét.

Azt hozzák fel sokan állitásom megingatására, hogy Nagy-Kőrös, Kecskemét és Halas városokban más tényezők birnak döntő befolyással a gyümölcstermelésre és annak értékesitésére s hogy a mi ott sikerül nagyban, az nálunk koczkázott, kétes kimenetelü lenne még kicsinyben is. Ezen ellenvetés nem egyébb, mint laza alapra fektetett okoskodás. Nem tagadjuk, hogy a gyümölcstermelés sokféle eshetőségnek van kitéve, elismerjük azt is, hogy alig van gazdasági ág, mely az évi bevételt annyira ingadozóvá tenné, mint épen a gyümölcstermelés, azonban mindezen lehet segiteni a szakismeret terjesztése által. Első sorban tehát utmutatást kérünk megyénk lakóinak, hogy mindazon eshetőségek ellen kellöen védve legyenek, melyek a gyümölcstermelés iránti kedvet s hajlamot ingadozóvá teszik.

Mert mi türés tagadás, megyénk gyümölcstermelése ez ideig, a szakismeret hiányában még csakis a próbálgatás jellegével bir. Van ugyan megyénknek a ministerium által kinevezett gyümölcsfa-tenyésztési vándortanitója, ez azonban csak amolyan „nesze semmi, fogd meg jól"-féle intézkedés, amennyiben az illető vándor tanitó működési ideje julius és augusztus hónapokra esik, a mely időben különösen a földmiveléssel foglalkozó népnek még a szükséges alvásra is alig van ideje. Hogyan kivánhatjuk tehát tőle, hogy a pihenésre oly felette szükséges vasárnapokon a vándor-tanitó előadásait hallgassa. Szép az intézkedés, csakhogy jelen alakjában tőle eredményt varni nem lehet. Hogy azonban a mosdó-vizzel a gyermeket is ki ne öntsük, elmondjuk nézetünket a vándortanitói intézményre, nem különben sok egyébbre is a gyümölcsfatenyésztést illetőleg. Ezt azonban csak következő cikkünkben.

Tanulságok a miniszterelnök jubileumából.

A kormányelnök államférfiui képességei iránti tiszteletből, személye iránti ragaszkodásból és Magyarország igazi alkotmányosságának dokumentálása iránti készségből kiindult és a hét első napjaiban lelkesedés között lezajlott jubileumi ünnepélyek két irányban igen figyelemre méltó tanulságokat szolgáltatnak.

Az egyik a szabadelvü pártra, a másik az ellenzékre vonatkozik. Az egyikből a szabadelvü párt erőt, kitartást merithet azon nehéz feladatok teljesitésére, melyek — a jubileum bizonyitása szerint is — még hosszu ideig az ő vállainak terhét képezendik. Másrészt az ellenzék vonhat le tanulságot arra nézve, hogy Magyarország közvéleményében mily alacsony szinvonalu tényezővé sülyeszti le öt saját politikai és nem politikai magaviselete.

A szabadelvü párt önérzetét magasra fokozhatja azon körülmény, hogy mindaz, a mi az ország társadalmában politikailag és társadalmilag számot tehet, az intelligencia ugy, mint a vagyon, az ipar ugy, mint a kereskedelem és földmivelés, a honoracior ugy, mint az őszinte lelkü, de okosan gondolkozó pór, a főpapság ugy, mint a lelkészi status, a mágnás ugy, mint a zsellér egyaránt tud ezen párt alkotásainak fontossága iránti öntudatra emelkedni s egyaránt kész önként nyilatkozó és nem mesterkélten előidézett motivumok alapján hódolatát kifejezni azon államférfiu iránt, ki ezen országfejlesztő alkotásoknak nemcsak fogalmazója, hanem oroszlánrészben keresztülvivője is volt.

A szabadelvü párt és annak ünnepelt feje tudatában van annak, hogy mindazok daczára, a miket tettek, még nagyon sok tenni való van hátra és e tekintetből ezen párt, mint hazájának igazán és komolyan szolgáló párt, sem a multra nézve nem dicsekvő, sem a jövőre nézve nem elbizakodott. Annak legtisztább kifejezést adott az ünnepelt miniszterelnök, midőn önmaga működése mellett mindig az ország, a nagy társadalom, söt l o y a l i s a n , m i n t a z k o m o l y f é r f i u h o z illik, m é g a z e l l e n z é k e r e j é t is hangsulyozza, mint a közjó előmozcitásának tényezőjét, — midőn nem önmagának és pártjának, hanem az ország érdemének tulajdonitja mindazt, a mi üdvös és jó 10 évi kormánya alatt keletkezett, a mit az egész világ lát, demonstrál, csodálattal üdvözöl, csak jóakaró ellenzékünk tagad, ócsáról, hamisit csak azért, hogy az ellenzéki politikának azon elve, hogy az ország koldusbotra jutott, igaznak látszassék.

Az ellenzék ezen elve kimagyarázza azon qualifikalhatatlan magatartást is, melyet a miniszterelnök jubileuma alkalmából minden komoly gondolkozásu

A „Pécs" tárczája.

SZEPESSY EMLÉKE.

Alkalmi költemény.

Irta és szavalta a pécsi szinházban 1885. évi deczember 4-én a SZEPESSY-SZOBOR alapja javára rendezett szinielőadás alkalmával:

VÁRADY FERENCZ.

Fel jó urak, nemes szivü hölgyek!
Fel Pécs város lelkes közönsége!
Áldozzunk az érdem oltárára —
Legyen áldott Szepessy emléke!
Az érdemek előtt meghajolni
Mindenkoron dicső, magasztos tény,
Nagyjainkat buzgón ünnepelni
Honfiui, honleányi erény.

Nagy Szepessy, a nagyok közt a nagy,
Ki volt? mi volt? azt ki-ki tudja jól,
Az ő neve, az ő dicső hire
Nagy időkre, késő korokra szól;
Az ő nevét, az ő szent emlékét
Gazdag fényár, nymbus veszi körül.
Oh, hogy ha csak reá gondolunk is,
Nagyságának szivünk, lelkünk örül.

Nyájas volt ő s szelid, mind a galamb,
Homlokáról méltóság ömlött szét,
A bölcsesség és a lángész tüze
Ragyogtatta lelke tükrét, szemét.
Édesdeden, miként a szinmézet
Szürte lágyan ajkáról a hangot;
De viharként zengett csodás ajka,
Ha róla hit s erkölcs szava hangzott.

A tudásnak főkent hive volt ő,
Buzgón tanult, mindegyre fáradott,
Nem csüggeszté gyötrő fáradalma —
Megtoldotta az éjjel a napot.
S nem csak maga serénykedett folyton,
Másokat is munkára ösztökélt . . .
Főczélja volt fokozni a tudást
S munkálkodva elérni a tökélyt.

Ő alkotta bibliotékánkat,
A muzsáknak gazdag kincses házát,
Ő emelte joglyceumunkat,
Melyben szemünk fényes Pantheont lát;
Ő szerzé az Ur tiszteletére
Azt a kettős tornyu szentegyházat,
A melyben az áhitatos hivők
Hőn imázva zengnek zsolozsmákat.

A könyvnyomda, a diszes sétatér,
A főtéren a városház maga,
Az ő lelkes áldozatkészsége,
Részvétele által lett és van ma,
Nem töprengett, nem aggódott soha
Hogy ennek, vagy annak nagy az ára,
Tett, vett, fáradt s örömmel áldozott
Egyre, mindig s csak a nép javára.

Ily nemes sziv, ily magasztos lélek
Volt a jeles, dicső nagy férfiu,
Megilleti fenséges homlokát,
A myrtus-lomb, a babér-koszoru! . . .
Nagy hálával tartozunk mi néki
A sok jóért, melylyel elárasztott;
Itt az idő, hogy hálánk lerójuk
Emlékének hozva áldozatot.

Fel jó urak, nemes szivü hölgyek!
Fel Pécs város lelkes közönsége!
Áldozzunk az érdem oltárára —
Legyen áldott Szepessy emléke!
Az emléknek örökbecsü jelét
Méltán jobban ki sem érdemli meg.
Emeljünk hát egy sziv- s egy lélekkel
Emlékszobrot a nagy Szepessynek!

Miképen öltözködjünk?

A ruházat ép ugy, mint a táplálkozás az ember első életszükségletei közé tartozik, kit részint aesthetikai, részint klimatikus viszonyok befolyásoltak arra, hogy ruházkodjék. Már az első embereknél találjuk, hogy erkölcsi érzetük ébredésével a fügefa leveleivel iparkodtak testüket befedni; és később, midőn erkölcsi érzetük mindinkább fejlődött, de főképen, midőn elszéledni kezdettek, ruházatuk is többet, a koruak és klimatikus viszonyoknak megfelelőleg változott s hogy végre a civilizáció terjedésével annyira haladt, azt ép ugy nem lehet csodálnunk, mint azon tényt nem, hogy az egyszerü vizi közlekedési eszköz: a kivájt, korhadt fatörzs óriási pánczél-hajóvá nötte ki magát.

Hogy mennyire szükséges tényező az emberekre nézve a ruházat, már azon körülmény is mutatja, hogy aránylag csekély néptörzs nélkülözi azt teljesen. Az emberre nézve, kinek bőre a természet által a szükséges rossz-melegvezető képességgel ellátva nem lett, a ruházat létjogot képez, ez által lévén képesitve a földgömb bármely részén, akár az északi, akár a délsark alatt élni és a nagy hőkülönbözeteket elviselni.

Hogy miképen ruházkodjunk, arra bennünket részint a tapasztalat, részint az ösztön tanit. Ezért változott folyton a ruházat az embereknél, ugy az anyagra, mint szabás és szinre nézve és pedig akképen, a mint azt a különböző klima és évszakok követelték. Miután azon követelések, melyeket mi, főleg egészségügyi szempontból, a ruházathoz kötünk, határozott fontosságuak: első sorban is ugy ruházkodjunk, a hogyan azt egészségünk kivánja, nem pedig ugy, a hogyan azt a divat, jó modor, avagy felvett szokás parancsolják. Tárgyunkat tehát főleg egészségügyi szempontból fogjuk taglalni, noha azt aesthetikai és nemzetgazdászati szempontból sem hagyhatjuk érintetlenül.

A ki az országos kiállitáson megfordult, ugy ott az anyagok, valamint az alakok sokféleségét volt alkalma szemlélni. Egyiknek az anyag, melyből az előtte lévő tárgy készült, volt feltünő, mig másoknak a forma imponált. Tárgyunknál is az anyag és alak nagy szerepet játszanak. Az anyag, melyből ruházatunk készül, feleljen meg minden tekintetben azon követeléseknek, melyeket mi egészségügyi szempontból hozzá kötünk. Ha ruházatunknak azon feladatot kell teljesiteni, hogy testünk melegét felszinének közvetlen közelében minél tovább vissza tartsa, ugy azt oly szövetekből kell választanunk, melyek a meleget ugyan felveszik, de viszont csak nagy nehezen bocsátják el. Ilyenek a durva szövetek, vagyis azok, melyek nagy légcserével birnak, mig azon szövetek, melyek semmi légcserével sem birnak, reánk nézve elviselhetetlenek, vagy csak kivételesen használhatók, mint pl. a gummi és guttapercha szövetek, melyek a szervezetünkre szükséges légcserét alsó ruháinkban akadályozzák. Ki-ki tapasztalatból tudhatja, hogy a gummi esőköpenyek bármily jó szolgálatokat tesznek is nedves, hideg és szeles időben, rendes körülmények között azonban, pl. szélcsendben, száraz időben elviselhetetlenek.

Szervezetünk az öt környező mediumok által nemcsak nagy hőkülönbözeteket képes kiegyenliteni, hanem még azokat is, melyek magában a testben, chemiai erő utján jönnek létre. Testünk saját hőképződése a táplálkozás és munka alatt oly mértékben növekedik, hogy bizonyos körülmények között az összesnek 50%-át képezheti és mindamellett alig változik saját rendes, az egészségre okvetetlen szükséges hőmérséklete. Ez utóbbinak rendezésére a bőr mint főszerv van hivatva. A felbőrbe a test melege a meleg véráramlat által jut, a hő továbbitása akképen történik, hogy midőn bőrünk hidegebb mediumokkal jó érintkezésbe, véredényei összehuzódnak és igy kevesebb vért tartalmazván, a hőmérsék kisebb leend, mig ha melegebb mediumokkal érintkezik, véredényei kitágulnak s több vért tartalmazván, a hőmérsék is

embernek megbotránkozására tanusitott s kimagyarázza azt, hogy az alkotmányosság igazi jelentőségének fogalmával sem bir.

A miniszterelnök jubileuma a következő három nagyfontosságu jelentőséggel bir.

Először negativ értelemben jelenti azt, hogy a magyar parlamentben nincsenek meg azon nyughatatlan elemek, melyek képesek az alkotmányos életet — mint például Olaszországban — absurdumig vinni csak azért, hogy az ország ügyei experimentáló törekvéseiknek minél gyakrabban tért nyissanak.

Jelenti továbbá positiv értelemben azt, hogy a magyar alkotmányos életnek vannak olyan férfiai, kik személyi és magánügyeiknek teljes mellőzése és elhanyagolása mellett az ország ügyeinek vezetése és kormányzása szempontjából véghetetlen türelmet és buzgalmat tudnak kifejteni, daczára azon minősithetetlen támadásoknak, melyeknek a magyar „szabad" sajtó intézménye folytán nap-nap mellett, szünet nélkül, nem irigylésre méltó módon ki vannak téve.

Jelenti harmadszor azt, hogy mily kicsinyes szempontnak hódol a magyar ellenzék akkor, mikor a magyar alkotmányos élet egészséges jellegének és a magyar államférfiuság kiváló charakterének politikai tendentiát nélkülöző ünnepe alkalmából a helyett, hogy a jövendőbeli kölcsönösség tisztességes reményében ez ünnepben önmaga is részt venne, a mint azt egy angol ellenzék bizonyára megtenné, közlönyei által neki ront a miniszterelnök személyének, valamint az ünnepben részt vetteknek a kiméletlenség azon kifejezéseivel, melyek magyar ellenzéknek — igaz, egyedüli kiváló sajátágát képezik.

Az egyik, mely egyébként ismert fekélye a magyar sajtó-irodalomnak, sárba rántja azt a főpapot, kinek genie-je előtt az egész magyar közvélemény meghódol, csak azért, mert a miniszterelnököt üdvözölni késznek nyilatkozott.

A másik, a journalistikai pletykaság tarka lepedője, a miniszterelnök jubileuma alkalmából azon Apponyinak magán-czimre irt levelét közli, kinek politikai legkiválóbb szerepelése a románokkal és szerbekkel való szövetkezése és a birtokminimum tanának hirdetésében áll és a mely levél nem egyéb, mint az alkotmányosság megtagadása Magyarországon, azért, hogy a magyar ellenzék élhetetlensége és a számbevehető magyar társadalom által semmibe sem vétele valamivel palástolva legyen.

A harmadiknak végül az alkotmányosságról olyan fogalmai vannak, hogy azon kath. főpap, ki Magyarország miniszterelnökét felköszönti, rangján aluli dolgot mivel, mert a főpap a királyi vérből származó hercegekkel egy rangban van. Tehát ezen, már minden érdeket átszolgált lap szerint Magyarországon lehet olyan rangosztály is, mely Magyarország miniszterelnökén felül áll.

Az ilyen közjogi felfogással ékeskedő levente lapjával együtt igen beillett volna a keresztes háboruk korszakába, de nem a 48-as kort átélt Magyarország viszonyaiba.

Tanulság: hogy a szabadelvü párttal szemben még most sem áll alkotmányos, hanem factiosus ellenzék, melynek nem való magyar alkotmány, hanem bolgár skupcsina.

Politikai hirek.

— **Sándor, bolgár fejedelem** folytonos győzelmes előnyomulás után hadseregével szerb területre lépett. Pirót körül és e város birtokáért 26-ikán és 27-ikén változó szerencsével megujitott véres harczok folytak, melyek végre is a szerbek visszavonulásával végződtek. Khevenhüller gróf belgrádi osztrák-magyar követ személyes előterjesztésére Sándor bolgár fejedelem hajlandó lett a fegyverszünetre s az a két hadakozó fél között meg is köttetett.

*

— **A képviselőház** szombati ülésén Dárday Sándor előadó beterjesztette a közigazgatási bizottság jelentését az öt évi mandátumról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Tisza Kálmán jubileuma és városunk küldöttsége.

Tisza Kálmán miniszterelnök tiz éves kormányzatának jubilaris ünnepélyességei a legnagyobb fénynyel folytak le. Az üdvözlők sorában találjuk király Ő Felségét, Erzsébet királynét, Rudolf trónörököst, a Koburg hercegi párt, a közös és osztrák minisztereket s több hazai és külföldi nevezetességet, kik táviratilag fejezték ki jó kivánataikat s több ezer embert, kik mint küldöttségi tagok az egész országból személyesen üdvözölték a kormányelnököt.

Pécs szab. kir. város küldöttsége a következő tagokból állott: Perczel Miklós főispán. Aidinger János polgármester, Krasznay Mihály pécsi szabadelvü párti elnök, dr. Szeredy József joglyceumi igazgató, Littke József nagy-borkereskedő, Littke Ferencz dunagőzhajózási bányafelügyelő, Schapringer Joachim iparkamarai alelnök, dr. Koharits Károly tiszti főorvos, kikhez dr. Antal Gyula, városunk országgyülési képviselője és Krasznay Jenő is csatlakozott. A küldöttség vezetője Perczel Miklós a miniszterelnökhöz a következő üdvözlő beszédet intézte:

„Nagyméltóságu miniszterelnök ur! Kegyelmes uram! Pécs városa közönségének üdvözlő feliratát jövünk átnyujtani excellenciádnak. Városunk közgyülése egyhangulag hozta eziránti határozatát, mert nincs polgára, ki excellenciádnak szeplőtlen jellemét, önzetlen hazafiságát és államférfiui bölcsességét nem tisztelné, nincs ki el ne ismerné, hogy excellenciád a magyar államiságnak leghatalmasabb oszlopa. Mi pedig, kik nemcsak excellenciád személyének és érdemeinek tisztelői, hanem politiká-jának követői is vagyunk, azzal fejezzük be üdvözletünket, adja Isten, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök urnak ne ez legyen az utolsó jubileuma. (Elénk éljenzés!) Engedje még meg nagyméltóságod, hogy most már nem mint a küldöttség vezetője, hanem mint magamra vált kedves kötelezettség teljesitője, Baranyamegyének egy szó hiján szintén egyhangulag hozott határozatát átnyujtani szerencsém lehessen." (Éljenzés.)

E beszédre Tisza Kálmán igy felelt:

„Köszönettel veszem át mind a két üdvözlő iratot: kérvén önöket, hogy köszönetemnek kifejezést adni méltóztassanak azok előtt, kiknek nagybecsü megbizásából ide fáradni kegyesek voltak. Adja az Isten, hogy Pécs városa és Baranyamegye mindinkább felvirágozzanak és adja Isten különösen, hogy mindenütt ez országban megtanuljuk azt mindnyájan, hogy még ha nem mindig vagyunk is egy véleményen, azért tekinthetjük egymást igaz magyaroknak." (Lelkes éljenzés.)

Főispánunk ezután egyenként bemutatta a miniszterelnöknek a küldöttség tagjait, kik ugy a miniszterelnök tiszteletére a vigadó termeiben rendezett diszebéden, mint a miniszterelnök fényes estélyén résztvettek és a kormányelnök által mindenütt legszivesebben fogadtattak. A küldöttség kedden este tért vissza városunkba.

Szinház és müvészet.

Szombaton és vasárnap két kitünő szinmü: Csepreghy „Sárga csikó"-ja és Szigligethy „Csikós"-a került előadásra, tisztességes sikerrel, melyben (a „Sárga csikó" előadásában) Kissnének (Erzsike), Deáknak (Laczi) Püspökinek (Csárdás) és Gálosinak (Peti) volt nagyobb része, valamint Sztupának (Gelecséri) is, ki mint pusztabiró szerencsére elhagyta azt a kenetes, pathetikus hanghordozást, mely eddigi alakitásait csaknem teljesen élvezhetetlenekké tette. A „Csikós" előadásából különösen ki kell emelnünk Kissnén (Rózsi) ős Deákon (Andris) kivül, Püspökit (Márton) és Rétheyt (Asztolf), zamatos, tökéletes alakitásukért. Bodrogi (Kiss Bálint) a parasztgazda szerepét erősebben szinézte a kelleténél. Bánáti (Torkosi) alakitásáról ltélve: bajosan látott még eleven falusi jegyzőt. Kissné és Deák szép énekei nagy hatást keltettek.

*

Hétfőn Moser „Könyvtárnok"-át láttuk, igen jó előadásban. Réthey (Marsland) és Mezey (Gibson) kitünően alakitottak és játszottak. Az est sikerében méltán osztozk társulatunk e két jelesével Gálosiné (Edith) Püspöki (Macdouald) Veszprémi (Lothair) Réti Fani (Éva) és Oláhné (Sarah) valamint utóján emlitve ugyan, de első sorban értve Kövessi (Robert) is, ki félszeg szerepében sokszor megkaczagtatta a közönséget. A hatást csak egy körülmény rontotta, s ez az, hogy a szereplők némelyikének fogalma sem volt arról, hogy merre távozzék és merre jöjjön be, minek következtében megtörtént, hogy oly egyének, kik arról, hogy egy födél alatt vannak, mit sem tudnak, jövet és menet összetalálkoztak. A rendezőség egy kis figyelemmel segithetne e boszantó kicsiségen.

*

Kedden Planquette „Rip van Winkle"-je került szinre, félsikerrel, mert sem Ripp-Ripp (Deák) sem Liszbet (Kissné) nem volt kifogástalan. Nem hagyhatjuk megrovás nélkül azon féktelen rögtönzési mániát, mely társulatunk egy-pár tagjánál és különösen Kövesy Gy.-nél észlelhető, sokszor — beismerjük — a közönség kaczagtatására, de legtöbbször (s ezt bátran elhiheti nekünk Kövessi ur) a jó izlés rovására.

*

Szerdán, Kissné Honti Mari asszony jutalomjátékául Szigeti „Csókon szerzett vőlegény"-e adatott elő, mint előre látható volt, zsúfolt ház előtt. A művésznő megjelenésekor kitüntető tapsviharral fogadtatott és ugyanez alkalommal egy óriási koszoru. 2 nagyobb és 2 kisebb művészi összeállitásu csokor és több értékes emléktárgy nyujtatott át neki. Az előadás egészben véve kifogástalan volt, minden egyes szereplőnek része van az est sikerében, mely a jelenlegi szini idényben a legfényesebb volt és mely körülmény a darab ismétlését kivánatossá és ajánlatossá teszi. — Kissné (Ábray Irén) temperamentumának teljesen megfelelő szerepében kitünően játszott és énekelt, Rajta kivül legtöbb tapsot aratott Pichler Jusztin, ki az „Árva leány románc"-ot mély érzéssel és szép képességéről, valamint eltagadhatatlan haladásról tanuskodó technikával énekelte, úgy hogy az meg is ismételtetett. Teljes elismerés illeti jól felfogott játékáért Bodrogit (Csontay) és Oláhnét (Nefelejts) ki bohó szerepét bámulatos önmegtagadással játszta, viharos tapsokat aratva. Kifogástalan volt rövid szerepében Mezey (Irmag) és Réti Fáni, valamint Réthey (Béla) Püspöki (Ripacs) és Kövesi Gy. (Futaki.)

*

Szintársulatunk uj operette-énekesnője Kövessi Rózsa csütörtökön lépett fel először „Marjolaine"-ben, határozott sikerrel. A kisasszony kedves szinpadi jelenség, hangja nem valami terjedelmes ugyan, de csinos, megnyerő s igen ügyesen tud vele bánni. Játéka élénk, mondhatni szenvedélyes és — mit különös elismeréssel hangoztatunk — mindig összhangban igyekszik lenni a szereplő társ játékával. Örömmel látjuk, hogy Mészáros igazgató a kisasszonyban igen használható erőre tett szert, ki — a nyert zajos tapsokból itélve — bizonyára csakhamar a közönség kegyét is meg fogja hóditani. Kissné (Aveline) Gálosi (Frickel) Deák (Hannibal) valamint Pintér (polgármester) is jól megállták helyöket. Bodrogi (Petersop) kedélyes és jó kulcsár volt, valamint Mezey is jó báró, de „kisasszony feleségem"-hez maszkja tulságosan fiatal.

*

Korán elhunyt szinházi sugónk: Oláh Sándor temetése szombaton d. u. 3 órakor történt nagy részvét mellett. A pályatársak és az elhunyt tisztelői koszorukkal halmozták el a szeretett halott koporsóját. A gyászszertartást Mendlik Agost apát plébános végezte. A koporsó felett Réthey Lajos, szintársulatunk tehetséges fiatal tagja a következő beszédet tartotta: „Szeretett pályatárs! Drága halott! Akit az első találkozás óta mindig szerettelek, mért kell haragudnom reád az utolsó pillanatban? Hogyan is tudtad te, aki egész életedben a pontosság mintaképe voltál, hogy tudtad ily hamar lecsöngetni az utolsó felvonást? Most itt állunk előled, kedves sugónk, de hiába lessük ajkadról a szót; ellökted magad elől a könyvet, az élet könyvét, ezt a rossz komédiát, amelyet oly kevesen nevetnek és oly sokan sirunk! Menj hát! nagyon siettél, nem tarthatlak fel. Menj, hogy ne lásd könnyeinket, ne fájjon neked a mi fájdalmunk! Vidd magaddal áldásunkat! Emlékedet majd mi viszszük magunkkal oda, ahol mindnyájan találkozunk! Isten veled." E rövid,de mely érzésselelmondott halotti beszéd a gyászoló gyülekezetre nagy hatást tett. Az elhunyt özvegye lapunk utján, e helyen mond köszönetet mindazoknak, kik férjének a végtisztességet megadták és különösen Seeh Károly megyei jegyző urnak és kedves nejének, kik őt gyászos allapotában emberbaráti nemes érzelmekre valló résztvevő szivvel vigasztalták.

*

„Felhő Klára," Ráttkay László duna-földvári ügyvéd és jeles iró uj népszinmüve legközelebb elő fog adatni a népszinházban.

*

A mohácsi iparos olvasókör kebelében a kör igazgatója Reberits Károly inditványozására mükedvelő-társaság alakult. A tagok száma a 32-őt meghaladja. Már a tisztikar is megválasztatott és pedig: elnök Hoffmann Ignác, alelnök Reberits Károly, főrendező Palasovszky Ödön, karmester Kerner Róbert, pénztáros Sebők Mihály, bizottsági tagok: Palasovszky Erzsike, Bárány Mari és Singer Laura kisasszonyok, továbbá: dr. Tauszik Emil, Jankovits Dénes és Goldarbeiter Emil urak.

*

Baranya-Mágocson pár nap óta Kiss Ferencz igazgató szintársulata működik. Működésének ideje 4 hétre van tervezve. Az első 3 előadás („Igmándi kispap," „Czigány" és „Tót leány") szép számu közönség előtt tartatott. Levelezőnk az előadásokról csak jót irhat. A szerep-beosztás helyes, a szinészek alakitása jó, előadásuk kerekded és összhangzatos s ami fő: a sugó csaknem fölösleges. Boldog mágocsiak! Mily irigylésreméltók is vagytok! A társulat tagjai közül különösen dicséretet érdemelnek: Kiss Ferencz, Kissné-Kisfaludy Ilona, Tarnay Lidi k. a. és Molnár Anna asszony.

*

A pécsi dalárda alapszabályszerü dalestélye szombaton igen szépen sikerült A müsor egyes darabja művészien énekeltettek le és a hallgatóságot valódi élvezetben részesitették. Dalárdánk matadorjai mellett uj erő is tünt fel s ez Bornesz ur, ki szép bariton solójával nagy hatást idézett elő. Az énekek elhangoztával táncz következett, mely, minthogy a párok csak mintegy 38—40-en voltak, a legnagyobb kedvvel és fesztelenséggel éjfél után 2 óráig tartott. Óhajtandó volna, ha dalárdánk alapszabályszerü dalestélyeinek számát szaporitaná. Mint értesülünk, a dalárda kebelében egy „Sylvester-est" rendezésére mozgalom indult meg. Kivánjuk, hogy e mozgalomnak sikere legyen.

*

Müsor. Vasárnap: „Piros bugyelláris," hétfőn „Bukov" (Sztupa jutalom játékául), kedden „Ezres bankő", szerdán „Egy leány pénz nélkül", csütörtökön „Romeó és Julia", (Perlaky Gizella jutalom játékául), pénteken szünet, szombaton „Ripp van Winkle", vasárnap „Czigány Panna".

*

Ma, szombaton a „Kornevilli harangok"-ban „Szerpolette" szerepében Kövesi Rózsa lép fel másodszor s az első előadásból következtetve az előadás rendkivül érdekes lesz. „Henry"-t Pintér Imre játsza, ezuttal először. —A „Koldus diák" diszleteinek elkészitése lázas tevékenységgel folyik, hogy e kedvelt operette mielőbb szinre bozathassék. Előkészületre kitüzettek még „Denise" és „Szép Helena".

Hirek.

Esküvő. Szombaton d. u. 3 órakor vezette oltárhoz Baranyaváron Kerner József vendéglős Kerner Hermin kisasszonyt, Kerner János magánzó leányát. Az esketési szertartást Csonka Nándor plébános végezte, melynek megtörténtével a vidék intelligencziáját képező s több mint 60 főnyi diszes vendégsereg az örömapa vendégszerető házában barátságos lakomára gyült össze és reggelig mulatott.

Rendkivüli megyei közgyülés tartatik f. hó 7-én d. e. 9 órakor Pécsett a megyei közgyülési teremben. A gyülés tárgysorozata: 1) Az igazoló-választmány jelentése a legtöbb adótfizető bizottsági tagok 1886-ra érvényes névjegyzékének összeállitása tárgyában. 2) Belügyminiszteriumi rendelet a volt megyei mértékhitelesitőknek adott előlegek megtéritésének engedélyezése tárgyában.

Névmagyarositás. Schulik István mohácsi illetőségü cs. kir. ezredorvos vezeték nevének „Tarnai"-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Gyászhir. Misztl Nándor baranyamegyei tiszteletbeli járás- és nyug. sellyei uradalmi orvos f. évi deczember hó 3-án reggeli 4 órakor hosszas betegség után 64. évében meghalt. Temetése tegnap d. u. 1/4 4 órakor történt nagy részvét mellett a budai külvárosi közsirkertben.

A városi igazoló bizottság ma, szombaton d. u. 3 órakor az 1886-ik évre érvényes virilisták névlajstromának elkészitése tárgyában ülést tart.

Az ujonnan alakult ipartestület jegyzőjévé 11 szavazat közül 10 szóval dr. Trober Aladár városi aljegyző választatott meg.

A vörös kereszt-egylet baranyamegyei választmánya kedden d. u 4 órakor a belvárosi iskola helyiségében választmányi ülést tart, a folyton tartó szerb-bolgár háboru sebesültjeinek felsegélyezése tárgyában. A gyülés igen érdekesnek igérkezik.

Németbólyi körorvossá a mult hó 23-ikán megejtett választás alkalmával egyhangulag Hetyési németbólyi uradalmi orvos választatott meg.

Uj távíró állomás. Baranya-Sellyén november hó első hete óta korlátolt napi szolgálattal távíróhivatal müködik.

---

emelkedik. Ha a test melege a felbőrig hatolt, ez utóbbi által ismét a külső mediumoknak tovább adatik. Ezeket tudva, ruházatunkat is akkép kell választanunk, a mint az egyik vagy másik czélt óhajtjuk elérni. Ha azt akarnók, hogy ruházatunk által a test melegét minél tovább visszatartsuk, ugy oly szöveteket kell választanunk, melyek a legnagyobb légtartalommal birnak, vagyis melyeknek nagy ponusai vannak. De nemcsak a szövetek porositása hivja fel figyelmünket ruházatunk czélszerü megválasztásánál, hanem még azon anyagra is sulyt kell fektetnünk, melyekből szövettek.

Bizonyos foknál valamennyi ruhanemü vizet vesz fel a levegőből és ezek is, mint már hygroscopikus testek, hygroscopikusabbá válnak, egyrészt a levegő hőfokának csökkentésével, másrészt ez utóbbiak vizpárákkal való telitésével. Vizsgálatok kideritették, hogy a gyapju sokkal hygroscopikusabb, mint a vászon. Ha tehát a levegő a viz által valamely szövetből kiszorittatik, ez utóbbi, mert hővezetési képessége növekszik, kevesebb meleget tarthat; ebből magyarázható tehát, hogy a nedves ruhák könnyen meghülést okozhatnak. Ezen alapszik a mindenki által ismert Jäger-féle ruházat. Bármennyire egy nézeten vagyunk is Jägerrel, mégis kifogásolnunk kell rendszerének reklame módon történendő elterjedését. Hogy alsó és felső ruháink hideg és nedves időben gyapjuszövetekből választandók, már a fentiek által eléggé bizonyitottak, de hogy lábbelieink is ugyan ily szövetekből készüljenek és hogy ruházatunk tetőtől talpig gyapju legyen, ez már csakis a Csillag Anna-féle hajnövesztő kenőcs hatásával áll párhuzamban. És hogy a nevezett tanár sistemájának mégis annyian hódolnak, ez csak is annak tulajdonitható, hogy még mindig akadnak emberek, kik eredetuket Darvin tana szerint bizonyos állatfajból származtatják le és gyönyörüségnek tartják, ha már nem is belső becsükkel, de legalább lami külső, feltünő és nem mindennapi öltözékkel a publikum figyelmét lekössék. Czélszerü és csinos is lehet télen egy gyapju öltözet, de hogy egy ugyanazon, ha mindjárt vékonyabb szövetekből készült ruha nyáron is szebb és czélszerübb legyen, mint egy vászonból, vagy selyemből készült, alig hihető.

Léteznek még más követelések is, melyeket a ruházathoz kötünk és pedig közegészségi szempontból, ezek a következők: Első sorban a szövetek szine az, melyre különös sulyt kell fektetnünk. Megkülönböztetünk tartós és nem tartós szineket; az elsők közé tartoznak mindazok, melyek világosság, szappan-viz, könnyü lugok és higitott savak befolyása alatt nem, vagy csak kis mérvben változnak, mig az utóbbiak a fenti behatások által tönkre mennek. Már régi időtől fogva a mérges hatásu schweirfurti-zöld a szövetek festésében nagy szerepet játszott. Ujabb időben az arsenes festő anyagok és az anilin-készitmények azok, melyek szervezetünkre mérges behatással vannak. Az ily anyagokkal való gyártásoknál nemcsak a foglalkoztatott munkások vannak veszélyeknek kitéve, hanem még a közönség is, a menynyiben amaz anyagok által a viz és levegő megmérgeztetik.

Az ilyen anyagokkal festett ruhák viselése főfájást, hányási ingert, hasmenést és bőrkütegeket szokott előidézni. Óvakodnunk kell ily ruhanemüeket testünkkel közvetlen érintkezésbe hozni. Különösen a pórnépnél tapasztalható, hogy a rikitó szinek irányaban bizonyos előszeretettel viseltetik. Fájdalom, hogy ez osztály a szin lényegét nem ismerve, érte rajong. Az orvosnak itt is gyakran nyilik alkalma, hogy tapasztalatait e téren is gyarapithassa, oly kóralakokkal találkozni, melyek csakis az emlitett szinü ruhák viselése által idéztetnek elő. Az ipar fejlődésének gátat vetni nem feladstunk; de embertársaink egészségét minden körülmények között megvédeni szent kötelességünk. Nagy bölcselőnk: Eötvös ekkép szól: Valamint a villámcsapás ellen a villámháritóval védjük meg személyünket, ugy megvédhetnők magunkat több más nagy csapástól is, ha nemcsak saját személyünket iparkodnánk megvédeni, hanem azon egész légkört, melyben élünk. — Ezért nemcsak saját körünkben, de körünkön kivül is oda kell törekednünk, hogy a mérges hatásu festőanyagokkal készült ruhanemüeket ruhatárunkból kiküszöböljük. E tekintetben a kellő felvilágositást a népnek leginkább a kereskedők adhatják meg. Ha a kereskedők közös erővel oda fognak törekedni, hogy hason gyártmányokat nem árusitanak el, ugy a gyárosok is okulni fognak, a mennyiben nemcsak a saját anyagi czélukat tartják szem előtt, hanem a közjó iránti érdek is fogja őket vezérelni.

Milyen legyen ruházatunk alakja és szabása?

Ruházatunk a szokás és divat uralma alatt áll, mely sajnos, sokszor egészségügyi feltételeinkkel ellenkezik.

Nem szándékom a divat ferdeségeiért egyedül hölgyeinket ostorozni; bünös volt Éva anyánk és vele együtt Ádám apánk is. Férfiaink sem jobbak a Deákné vásznánál. Ők is sokszor hódolnak a divatnak ép ugy mint hölgyeink, ők is kinozzák magukat, mint akár mely divathölgy. Nézzük csak meg, milyen a lábbeliük? Keskeny, szük és hegyes, valóságos mása egy sandolinnak, mely készen áll nyilsebességgel valamely folyamot átszelni. — Szegény lábujjak, sajnállak benneteket, még a barbár Oroszországban sem csuknak annyi bünöst ily szük helyiségbe. Gazdátok sokkal oroszabban bánik veletek, noha mitsem vétettetek. Avagy nem tudja gazdátok, mi eredményezi a tyukszemeket?

A lábbelikre már a legrégibb időkben különös figyelmet forditottak; különösen katonai körökben kell, hogy eléggé méltányolják e kérdést, mert csakis egészséges lábu egyének válhatnak katonákká, és mert egy hadtest menetképességét nagy mértékben befolyásolja a katonák jó és czélszerü lábbelije.

A czipő vagy csizma hivatva van, hogy a lábat nedvesség és hideg ellen óvja, anélkül azonban, hogy bármely oldalról is nyomná. Főkellekei legyenek: könnyü fel és lehuzás, az anyag, melyből készül, idővel sem kemény sem törékeny ne legyen. Végre évszak és climához mért legyen.

A helytelenül készült lábbeli könnyen muló, de sokszor tartós lábbajokat okozhat, igy változásokat a csontvázban, körömbajokat, bőrkeményedéseket, melyeket sajnos oly sokan ismernek mint tyukszemeket. A talp legyen elég széles, hogy lábunk alapjával könynyen elhelyezkedhessék, legyen jó anyagból, erős vizhatlan bőrből. A divatos parafa czélszerütlen, mert ha egyszer megnedvesedik, nehezen szárad, mig ellenben bőrrel bevont parafa csekély sulya miatt jó szolgálatokat tehet. Nedves és hideg helyeken még a fatalpak is czélszerüek. Kaucsuk czipők nem ajánlhatók, mert bennök a láb saját izzadása által mindig nedves marad és nagy hidegben megfagyhat.

Már a tisztaság is parancsolja, hogy lábunk a czipőben bevonva legyen, nehogy a bőr az izzadás által ingereltessék és idővel kiállhatatlan illatot idézzen elő; szükséges még a harisnya lábunknak a külnyomástól való megvédésére is. Gyapju harisnyák legjobban akadályozzák a kigőzölgést, a miért is meghülés ellen nagyon ajánlhatók.

Az ingnél nagy szerepet játszik azon szövet, melyből készül. Gyapjuból készültek igen kedveltek, mert részint felszivják az izzadságot részint rosz melegvezetők, miáltal bennünket meghüléstől óvnak, hátrányai, hogy drágák és nehezen tisztithatók. Vászon és pamut szövetek a fent emlitett tulajdonokkal nem birnak. Igen czélszerü szövet a gyapju és pamut keverék, mely olcsó, elég tartós és a bőrt nem izgatja.

Kabátunk legyen elég bő, nehogy részint alkalmatlanná váljék, részint a mellkas tágulását és ezáltal a lépést akadályozza. És mit látunk? A divat, e kegyetlen zsarnok azt parancsolja, hogy a kabát fe-

Az ügyvédi kamarából. Fodor Pál pécsi ügyvéd lakhelyét a kamara területén belől Siklósra tette át.

Halálozások. Höfler Nándor decz. hó 2-án reggeli ½ 3 órakor hosszas betegség után életének 22-ik évében meghalt. Hült tetemei ugyan e hó 3 án tétettek örök nyugalomra a budai külvárosi közteme tőben nagy részvét mellett. — Kagerer Márton kapitány, a 7-ik huszárezred fő-állatorvosa nov. 29-én, vasárnap d. u. 5 órakor hosszasb betegség után 59 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor történt fényes katonaipompával.

Felhivás! A pécsi jótékony nőegylet üdvös feladatához tartozik, hogy a segélyre szorult szegényeket s ügyefogyottakat anyagi segélyben részesitse, s ádáz sorsukat alamizsna nyujtással lehetőleg enyhitse. Ezen üdvös s emberies feladatának azonban az egylet a nagy számban segélyre szorult szegényekkel szemben és csekély anyagi viszonyainál fogva, oly mérvben, minőben az igénybe vétetik, teljesen meg nem felelhet; miért is az áldozatkész adakozók nemes lelküségéhez vagyunk utalva. Bátor vagyok ennélfogva a n. é. közönséget egyletünk nevében teljes tisztelettel megkérni, miszerint ismert áldozatkézségétől indittatva, bármely csekély élelmi-, tüzelőanyag- avagy ruhaneműből álló könyöradományt a szegények között karácsonyi ajándékként leendő kiosztás végett nyujtani s azt Magyarly Róza egyleti alelnökhöz (Káptalan utcza 4. szám alatt) juttatni kegyeskedjék. Pécsett, 1885-ik évi november hó 15-én teljes tisztelettel Cseh-Kövér Anna a pécsi nőegylet elnöke.

Felolvasás. A pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet helyiségeiben ez idén a negyedik felolvasás, melyet Dr. Mutschenbacher Viktor jogakademiai tanár „Az önsegély a kereskedelmi életben“ czim alatt fog tartani, holnap vasárnap délután 5 órakor lesz. Vendégek szivesen láttatnak.

Sajtópör. Késmárki Iván paksi ügyvéd sajtópört inditott Zemlényi István volt honvédfőhadnagy, jelenleg fővárosi postatiszt ellen. A sajtó-pőrre okul egy Zemlényi által szerkesztett röpirat szolgált, melyet a pécsi kir. ügyészség le is foglalt.

A Szegszárd-belvárosi plébániai állás betöltetvén, az ideiglenes iskolai igazgató: Mikó György szegszárd-ujvárosi plébános tisztét átadta Hanny Gábor plébánosnak. A volt iskolai igazgató távozása alkalmából a belvárosi r. kath. tanitói kar mult vasárnap tisztelgett az ujvárosi parochián, szónokuk: Abaffi József melegen emlékezvén meg. Mikó Gy-.nek a tanügy terén szerzett számos érdeméről. A megtisztelt az ujvárosi r. k. iskolák igazgatója s az iskolaszék alelnöke marad.

Templom-épités. Az agárdi uj templom épitéséhez a jövő év tavaszán fognak hozzá. Az épitkezést egy bécsi épitész fogja vezetni. Ugyancsak ez időtájban fogják elkezdeni a Szegszárd-ujvárosi plébániaház épitését is.

A siklósi 3 napos országos vásár, mint levelezőnk irja, jól sikerült. Különösen az erősebb lovak kerestettek, melyekért a kocsiszárok még házaltak is, minek következtében az árak szokatlanul felszöktek. A lovak Szerbia és Bulgária számára vásároltattak. A ruhavásár is igen élénk volt s általában jól sikerült.

Mohácsi hirek. A mohácsi takarékpénztár szegény iskolás gyermekek felruházására 100 frtot adományozott. — A mohácsi iparos olvasó körben Erdődy Gyula mult hó 21 ikén az „Emlékező tehetség“-ről, 29-ikén pedig a „Társadalmi jogok és kötelességek“-ről szépen látogatott felolvasást tartott. — Orr Lajos háza a Lázár utczában kigyuladván, a tető nagyobb-mennyiségü ruhával teljesen leégett.

Utonállás — városban! Ennek lehet nevezni azt az esetet, melyet itt elmondandók vagyunk és a mely két tisztességes fiatal emberrel mult hó 30-án, hétfőn este ½8 órakor a szigeti külvárosi országuton történt. A mint az emlitett két fiatal ember a mondott időben hazafelé ment, egy 5—6 tagból álló részeg compániával találkozott össze, mely egy kétes-hirü házból jött ki és jobbára a Zsolnay-féle gyárból való — mint magukat az eset szinhelyén nevezték — müfestőkből állott. A diszes társaság egy tagja, kinek nevét és a többiekét csak kegyelemből nem emlitjük fel, a fiatal emberek egyikét megállitá s minden ok, szó és teketória nélkül arczul üté, sőt ezzel be sem érve, azon mondása után, hogy: „még talán valami baj is van“ ismételni is akarta az ütést, a csapás elől azonban a fiatal ember félre ugrott, emez utána, majd két részeg társa is követé és a közeli vendéglő egyik ablakát — a dulakodás közben — betörték, mi csak szerencsére történt, mert a megtámadottat még agyon is verhették volna, ha a vendéglőből a zajra ki nem jönnek és a fiatal embereknek segitségére nem sietnek A támadók ekkor persze meg akartak ugrani, mi kettőnek sikerült is, a főcinkost azonban, kinek feje valószinüleg az ablak-betörésnél ejtett sebtől vérzett, megcsipték. Mentségére épen semmit sem tudott felhozni. Mig a szolga rendőrert ment, a foglyot sok könyörgés, alázatos kérés után a sértett felek elbocsátották, mely tettet, ámbár az a két sértett ifjunak emberséges érzelmeiről tesz tanubizonyságot, elhibázott nagylelküségnek tartunk Az éjjeli csendháboritók, különösen a verekedők nem érdemelnek kiméletet.

Elengedett adósság. Mohács nagyközség Rozini Péterné született Wagner Mária asszonynak 3360 frt 6% kölcsönnel tartozott. A hitelező Siklóson elhunyván, az emlitett tőkét Mohács nagyközségnek hagyományozta, csupán azt kötve ki, hogy az ezen tőke után járó 6% felében a mohácsi ferenczrendiek Szt.-Kereszt templomának, felében pedig a belvárosi Szt.-Mihály templomának fizettessék ki. Ugyanezen örökhagyó egy szintén Mohács község ellenében fennálló 1000 frtos követelését a mohácsi belvárosi templom épitési alapnak hagyományozta.

Kézrekerült rablóbanda. A siklósi csendőrség deczember 1-ére virradó éjjel szerencsés fogást tett. Épen 4 viszlói embert kisértek be ketten Siklósra, kik azon gyanuban voltak, hogy a szőllőben mulatozás után egyik társukat verekedés közben agyonverték. A mint éjfél után 1 óra tájban Viszlón túl haladtak, szemközt jött velők egy kocsi, melyen két ember látszott ülni. A csendőrvezetőnek feltünt a késő kocsizás és megállitotta a kocsit, melyet, midőn közelebbről szemügyre akart venni, a kocsin ülők egyike forgó pisztolylyal a csendőrvezetőre, a másik pedig a lovakat tartó csendőrre lőtt. A lövések azonban nem találtak Az őrsvezető hirtelen a kocsira vetette magát, midőn is annak fenekéről 3 ember ugrott elő, még pedig felfegyverknzve; de mielőtt fegyvereiket használhatták volna, a csendőrök által puskatussal harczképtelenekké tétettek. Időközben a banda vezérének látszó rabló ismét a lovakat tartó csendőrre akart lőni, mit ez észrevevén, azt egy jól irányzott lövéssel fejbe lőtte, mire a 4 viszlói ember segitségével az életben maradt 4 rabló ártalmatlanná tétetett. A kocsi megmotoztatván, találtatott benne 1 zsák csirke, 3 forgó pisztoly, 1 dupla és 1 egycsövü puska, 1 lancaster-fegyver és több mint 50 db töltény. Az elfogottak Siklósra hajtatván, kitünt, hogy egyikök, ki hihetőleg az orgazda volt, Soós nevü, volt szavai biró, ki csak nem rég szabadult ki 3 évi fogságából, másikuk szlavóniai, kettő pedig somogymegyei csavargó. A vezért, ki a fejébe hatolt golyó következtében rögtön meghalt, társai nem akarják ismerni és csak azt vallják be róla, hogy velök volt, de azt, hogy milyen nevet viselt, milyen vallásu, vagy hová való, nem tudják.

Táviró-huzal megsérülése s vasuti baleset. A „Mohács és Vidéké“-ben olvassuk: Mult hó 23-án reggel Villányban a főhercegi uradalom által eladott és az alföldi vasut közelében levő fák egyike a vevő által kivágatván, a kötél elszakadt s a fa a táviró vezetékre esett, minek következtében a legfelsőbb huzaltartó az oszlopból kirántatott és a huzal annyira lecsüngött a pályatestre, hogy alatta az esetleg arra közlekedő vonat nem mehetett volna keresztül. A 221-ik számu pályaőr még reggel 8—9 óra közt ezen esetet bejelentette közvetlen felebbvalójának, de azért az alföldi vasuti állomás-főnökség részéről semmi intézkedés nem tétetett arra nézve, hogy akár a legközelebbi távirda-állomás értesitése, akár saját rendelkezése folytán ezen közlekedési akadály elhárittassék s igy történhetett meg, hogy a délután Eszékről jövő vonat mozdonya a lecsüngő táviróhuzalnak nekimenvén, a távirda-oszlopot ledöntötte, az ehez erősitett tartóvasakat kitörte és a huzalt elszakitotta, mi által a távirati közlekedés e vonalon 18 óra hosszat megszakadt, a mozdony is jelentékeny sérüléseket szenvedett és csak szerencsés véletlennek köszönhető, hogy nagyobb vasuti szerencsétlenség nem történt.

„Katonai Lapok“ czim alatt f. é. deczember hó elején politikai jellegü katonai szaklap indul meg, melynek munkatársai a legnevezetesebb bel- és külföldi katonai irók lesznek. A lap hetenként egyszer 1½—2 iven jelenik meg és nemcsak a hivatásszerü s a szabadságolt állományu katonának, hanem a nagy közönségnek is van szánva, minél fogva az népszerü hangon lesz tartva. A lap szerkesztője Bolgár Ferencz főhadnagy, kinek a katonai hirlapirodalom terén ismert neve a vállalat életrevalóságáról kezeskedik.

A pécs-bányatelepi iskolában a növendékek száma 602. Közülök 470 fiu és 132 leány. A tannyelv a közoktatási miniszter ujabb intézkedése következtében a magyar.

A méhek mint időjósok. Tapasztalt méhészek állitása szerint azon körülményből, hogy a méhek mily mértékben ragasztják be lakaik bejáratát, következtetést lehet vonni a jövő télre. — Miután pedig a méhek több helyen tett észlelet szerint már évek óta nem ragasztották be oly szilárdon lakaikat, mint ez idén, igy igen kemény télre van kilátásunk.

Kétes közmondás. „Ha a czigány jól játszik, odaadjuk utolsó kabátunkat, ha rosszul — hátához verjük hegedüjét.“ Miféle közmondás ez, hérdezi a nyájas olvasó. Megmondjuk neki, hogy — magyar. Igy állitja ezt legalább a Providence éjszak-amerikai városkában megjelenő „Morning Star“ nevü hirlap ze nei tudósitója s mi igen okosan teszünk, ha ezt elhiszszük neki, annyival inkább, mert, e hosszu szentenczia csak azon lelkesültség eredménye, melybe a jámbor angolt a jelenleg Providence-ban szerződtetett Garay Ferencz szegszárdi czigány primás zene-karának kitünő játéka emelte őt. A Providenceiaknak különösen a magyar népdalok tetszenek, mi egymaga is elég bizonyiték arra, hogy: nincs rossz izlésök.

Öngyilkossági kisérlet. Szinger N. siklósi kávéház bérlőnek szakácsnéja, ki valamikor szép társadalmi állást foglalt el, a fölötti bujában, hogy ily alárendelt sorsra jutott, forgó pisztolylyal főbe akarta magát lőni; a pisztoly csöve azonban elsütés alkalmával elhajlott, minek következtében a golyó csak erősen horzsolta a koponya-csontot s igy a szerencsétlen nő felgyógyulása bizton várható.

A fogas-halászat, mely hajdanában oly hiressé tette a Balatont, évről-évre mindinkább hanyatlik, s az utolsó években már vajmi ritkán kerül egy-egy szebb példány fogas a piaczra. — Kisérlet tétetett a bajon mesterséges haltenyésztés által segiteni, de e kisérletek hajótörést szenvedtek a sok vidéken még most is űzött rabló-halászat következtében, mely leginkább az előirtnál kisebb szemü hálókkal eszközöltetik. Legujabban tervbe hozatott a balatoni halászatot külön e czélra alkalmazott közegek által ellenőriztetni. Igy talán évek mulva ujra kaphatók lesznek olyan fogasok, melyek hajdanában a Balaton egyik nevezetességét képezték.

Vas Gereben összes müveiből megjelentek az első füzetek, melyeket dr. Váli Béla fővárosi tanár és Sziklay János ismert iró rendezett sajtó alá. A jeles magyar regényiró müvei már évek óta nem kaphatók a könyvpiaczon s igy az irodalomnak fontos szolgálatot tettek a szerkesztők s Mehner Vilmos fővárosi kiadó, hogy Vas Gerebent, ezt a tősgyökeres magyar irót ismét hozzáférhetővé tették a közönségnek. Az első regény a „Régi jó idők.“ Gyulay László, jeles müvész szép illusztrácziói diszitik a füzeteket; minden füzetben van 5—10 kép. Egy füzet 25 kr. az ár tehát igen olcsó. Az egész munka mintegy 50 füzetre fog terjedni. A mü kapható Mehner Vilmos budapesti könyvkiadónál.

Miért felelős az eladó? Vannak a háziállatoknál betegségek, melyekért az eladó a törvény értelmében szavatosságot tartozik vállalni, ha a betegségek egy bizonyos idő alatt az állatokon mutatkoznak; ilyen esetekben az adás-vevés törvényesen megszünik s az eladó tartozik a vevőnek a vételárt visszafizetni. Ilyenek: lovaknál taknyosság miatt 15 nap, — gyanus orrtakár 15 nap, — kehesség 15, — csökönösség 30, — buta csira 30, — bőrféreg 30, — hónapos vakság 30, — fekete hályog miatt 30 nap alatt. Teheneknél franciakór 30, — juhoknál himlő 8, — rüh 8, — férges tüdőnyavalya 60, métely, májrothadás 60, — sertéseknél borsóka miatt 8 nap alatt.

A „Gondüző“ czimü szépirodalmi hetilapnak, mely 1 frt 50 kr. csekély áron az ujabb magyar regény és beszély legkitünőbb termekeit nyujtja, előttünk fekvő legujabb megjelent 5—8 számaiban mindenek előtt a lap főmunkatársának Tolnay Lajosnak két rajzára hivjuk fel a t. olvasóközönség figyelmét. „Vitorla kisasszony methodusa“ Molière-i gúnynyal festi és teszi nevetségessé egy fővárosi delnő élősdi furfangjait. A „Jobb ugy“ pedig erős jellemzés mellett oly rendkivül megható kis rajz, minő talán ez első rangu irónk tollából sem került még ki. Folytatódnak az emlitett számokban Abonyi Lajos regénye „Az utolsó kuruczvilág,“ Beniczkyné Bajza Lenké-é „A vér hatalma,“ Vértesy Arnold-é „Csiricsáry Bertalan ur ő méltósága“ és Belot Adolf francziából forditott regénye „A Kigyó.“ Költeményeket találunk Endrődi Sándortól, Majthényi Flórától, Inczédi Lászlótól és Lipcsey Ádámtól. A kisebb elbeszélést és rajzot képviselik: Mikszáth Kálmán „A képviselőház karzatáról,“ Balázs Sándor „Antal és Amália“ (humoros elbeszélés), Gabányi Árpád „Mama“ (elbeszélés), Madarassy László „A volna“ (amerikai életkép), Kisteleky Ede „Vidra vize,“ Thewrewk (Török) István „Meg kell házasodnom“ (humoros rajz), Szini Péter „Csajla Miska menyecskéje“ (népies elbeszélés) sat. Mind e regények és beszélynk részint hazánk történetéből, részint a jelen társadalmi életből vannak meritve vagy érdekes lélektani kérdéseket fejtegetnek és gazdag festés, elragadó elbeszélő hang, kedves humor vagy ostorozó szatira által tünnek ki. Ajánljuk a kitünő vállalatot mindenkinek, ki az ujabb irodalmat gyönyörködtető és mulattató elbeszélésekből ismerni kivánja. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámmal, ki e végett levelező lapon hozzáfordul Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalába külpendők Budapestre, dob-utcza 14.

A száritott virágok tudvalevőleg nagy szerepet játszanak a kereskedelemben, mióta a legszebb koszorukat készitik belőlük. Csakhogy nem épen könnyü megőrizni a virágok üde szinét a száritásnál és sajtolásnál. Egy uj eljárás szerint a száritásra szánt virágokat dróthálózatra fektetjük, behintjük stearinporral s azután meglehetős magasságból finom meleg homokot dobunk rájuk. A stearin ennek következtében megolvad és finom réteggel vonja be a virágokat, melyek igy elkészitve megóvják szineik egész pompáját. Igy konzervált virágok a legutóbbi párisi virágkiállitáson voltak láthatók.

Tüz. Sásdon, mint levelezőnk irja, 2-ikán d. e. 11 órakor Lakatos József polgárnak szalmával fedett háza — játszó gyermekek gyujtogatása következtében — kigyuladt. A lakosság, mivel épen nagy szél volt s igy a község nagy veszedelemben forgott, erélyesen hozzá látott a mentéshez és a tüz lokalizálásához, köztük Keller Gyula gyógyszerész, gyakornokával Notter Jenővel, ki az oltás körül igen kitüntette magát, és a sásdi intellegenczia több tagjával, kik a közveszedelem tudatában félelem nélkül hatoltak be az égő házba és fel a padlásra, megmentve a mit lehetett. A mennyezet beégett; a nyiláson sokan leestek a szobába, de szerencsére nagyobb bajuk nem történt. A tüz óriási erőfeszités után ½ 2 körül fojtatott el. Az épület biztositva volt. Minthogy a községnek nincs tüzifecskendője, az oltás a vasuti állomásról kölcsönzött fecskendővel történt.

Tolnamegyei hirek. A szegszárdi ügyészségnél alügyészi állásra az igazságügyminiszter pályázatot hirdetett. — A mőzsi határban mult hó 19-én Wéber György bérlő vadászatot rendezett, melyben 18-an vettek részt. Elesett 25 drb nyul és 1 drb fogoly. — A szegszárdi vámhidi tarifa tételeit a közlekedésügyi miniszter minden db jármüvet vonó állat után 6 krra, nehéz hajtó marha után 3 krra, könnyü hajtó marha után 2 krra emelte fel. A tarifa kihirdetése előtt Tolnamegye felterjesztést intézett a miniszterhez a felemelt tételek leszállitása végett. — Vitás kérdés merült fel a dunaföldvári uradalom és Dunaföldvár város között a regale-jog ügyében. Az uradalom „Vörös ökör“ cimü vendéglőjében kiadta bérlőjének az italmérési jogot a szt.-Mihálytól szt.-Györgyig terjedő időszakra is, a város pedig azt vitatja, hogy ezen időszak alatt az italmérési jog gyakorlata az uradalmat csak a nagyvendéglőben illeti meg, egyebütt pedig a várost. A város panaszára Csukly szolgabiró lezáratta a „Vörös ökör“-ben a bérlő borait és az uradalmat eltiltotta ott a bormérés gyakorlásától. — Szuttinger József iparos és volt városi tanácsos meghalt Szegszárdon. — Konventi tagokul a szegszárdi református egyház a világiak részéről mult 29-én Vizsolyi Gusztáv, Szilágyi Dezső és Kerkápoly Károly, az egyháziak közül pedig Szilády Aron, Baksay Sándor és Sipos Pál urakat választotta meg. — Tolna határában nagy vadászat tartott; 26 puskás 51 db nyulat és 2 foglyot lőtt. — A szegszárdi népbank pénztárosául Zarubay Ferencz ellenében Adler Ferencz választatott meg. — Strausz Zsigmond Ozoron cognac-gyárt rendezett be.

Vegyes hirek. A kaposvári renovált templomban már megkezdettek az istentiszteletek. Az épitkezésből még egyedül a torony bádogozása van hátra, de legközelebb már az is befejezést nyer. — Hofer Ferencz nagykanizsai jegyző leányát, Fanni k. a.-t eljegyezte Molnár Ödön kiskomáromi kereskedő. — Lellén-Babódon-Mernyén át Kaposvárra uj szárnyvasut épitése terveztetik. Pénz is, vállalkozó is van már bőven, a mi hiányzik, az csak az érdekelt földbirtokosok beleegyezése, mely hogy nem fog elmaradni, legalább előttünk, kétségtelen. — A magyarországi református egyház egyetemes gyülése a gyönki algimnázium részére évenként 2000 forint s egyszersmindenkorra 500 frt segélyt szavazott meg. — Csáktornyán Ziegler Kálmán királyi közjegyző kezdeményezésére vadásztársaság alakult, melynek célja a sporton kivül a szunnyadásnak indult társadalmi életet is felvillanyozni.

* * *

Rászedni a vevőközönséget igen gyakran megkisértik, oly áruknál, a melyek jó tulajdonságaiknál fogva nagy kelendőségnek örvendenek. Igy tünedeznek föl egy idő óta különböző labdacsok is, melyek egészen hasonlóan mint az egyedül valódi, s az emésztési bajokban oly nagy hatásu Brandt R. gyógyszerész-féle svájczi labdacsok, vannak becsomagolva s olcsóbb árak és egyéb állitólagos előnyök mellett akarják a közönséget félrevezetni. Ezert a vételnél gondosan figyelni kell, hogy a Brandt R. féle svájczi labdacsok minden dobozán meg van-e a valódi czégjegy: a fehérkereszt vörös mezőben s Brandt R. névaláirása.

Törvényszéki csarnok.

Büntető ügyek.

Deczember 7-én: Jordán Ferencz ellen sulyos testi sértés és becsületsértés miatt. — Fedrich István ellen okirat hamisitás miatt. — Leiller János ellen sulyos testi sértés miatt.

Deczember 9-én: Ritz János ellen gyilkosság miatt. — Grundner Károly és társai ellen magánosok elleni erőszak büntette miatt.

Deczember 12-én: Erb Tamás ellen sikkasztás miatt. — Kungl Lőrincz ellen hamis tanuzás miatt. — Márton János ellen lopás miatt.

Polgári ügyek.

Előadó Kissfaludy Imre. December 1-én: A pécsi I-ső Consumegylet Mayerhoffer András elleni pere 12023 frs 54 kr. és jár. iránt

Előadó Vésey Rezső. Deczember 1-én: Dobos József, Dobös Sándor elleni örökösödési keresete. — Mayer Jozefa s Schmidthauer József mint gyám, Járányi Ignácz mint gyám Pichler Pál és neje elleni örökösödési keresete.

Gabona-árjegyzék

a Pécsett 1885. évi november 28-án tartott hetivásárról.

100 kilogramm	jó	középszerü	legalábbvaló
Buza	7 frt 30 kr,	7 frt 10 kr.	6 frt 90 kr.
Kétszeres	6 „ 20 „	5 „ 90 „	— „ — „
Rozs	6 „ — „	5 „ 80 „	— „ — „
Árpa	6 „ 30 „	6 „ 10 „	— „ — „
Zab	6 „ 50 „	6 „ 30 „	— „ — „
Kukoricza	5 „ 10 „	4 „ 90 „	— „ — „
Hajdina	— „ — „	— „ — „	— „ — „

Métermázsa:

Széna . . . 4 frt — kr. — Szalma . . 2 frt — kr.

A barcsi sertéshizlaló részvény-társaság heti tudósitása.

Állomány: 2358 darab sertés. — Ebből leölésre éret — darab sertés.

Takarmány árak: Tengeri dara 100 klg. 6 frt 80 kr. — Árpadara 100 klg. 6 frt 40 kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 6 frt 10 kr. — Árpa (szemben) 100 kgl. 5 frt 70 kr. a hizlaóban, minden költséget beszámit va.

Szerkesztői üzenetek.

„Tolnamegyei Közlöny.“ — „Szegszárd és Vidéke.“ Az „Amerikai Nemzetőr“-ben olvastuk, hogy Löser Ferenc Szegszárdról, valamint netáni örökösei felkéretnek, hogy örökösödési ügyben Wolfram Gusztáv György irodájában New-York, 320 Bowery (Bleecker Str. sarkán) személyesen, vagy levélben jelentkezzenek Tisztelt laptársaink e pár sor felemlitésével talán segithetnének valamelyik polgártársukon.

Laptulajdonos: **FEKETE MIHÁLY.** Felelős szerkesztő: **FEILER MIHÁLY.**

Nyilt-tér.*)

Minden barátainknak és ismerőseinknek, kik szeretett Nándorunk temetésén megjelenve irántunk annyi részvétet tanusitottak és fájdalmainkban osztoztak, ezennel szivünk mélyéből köszönetünket nyilvánitjuk.

A Höfler család.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül és felvétetnek a kiadóhivatalban, Nepomuk-utcza (a posta mellett.)

Eladó ház. A „Korona“ vendéglő közelében a szigeti országuton egy ház, melyben van 3 szép lakás, istálló, kocsiszin igen nagy udvartérrel és borkereskedésre alkalmas nagy pinczével, — szabad kézből eladó. Tudakozódhatni ezen lap kiadóhivatalában.

Bonne-nak ajánlkozik kis gyermekek mellé egy jó családból származó fiatal leány. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal.

...szes legyen, és férfiaink tüdejükkel mitsem törődve, csak hogy a divatnak hodoljanak, még 32°R-nél is vattával bélelt kabátban járkálnak. „Szegény férfiak“ semmivel sincs jobb dolguk, mint egy gőzmozdony fütőnek.

Már az arczukon látom, igen tisztelt hölgyeim, mennyire örvendenek a férfiaknak adott kis leczke felett. Kár a korai öröm, és csak hogy önöknek nagyobb fájdalmat ne okozzak, kezdettem a férfiakon, noha a „bon ton“ ugy követelné, miszerint önök legyenek az elsők.

Van-e emberi lény, ki ne könyörülne önökön, midőn forró nyári napon össze-vissza füzött állapotban látja önöket, ki ne sajnálkoznék felettök, midőn Istentől adott szép alakjukból kivetközve, pihegve és lihegve a forma rabszolgasága alatt nyögnek? Őszintén megvallom, hogy ezen kegyetlenkedést mint ember és mint orvos egyformán elitélem, mert az legtöbb esetben az egészség rovására történik.

Nem egyszer volt alkalmam látni, akár az utczán akár a salonban, hogy a kisasszonyka hirtelen rosszul lett, sápadt arcz-szin, gyöngyöző verejték az ájulás közellétét jelezték, és csak midőn kinzó ketreczéből kiszabaditották, multak el a kellemetlen tünemények. Önök tisztelt hölgyeim tán azt hitték, hogy az uszályt veszem bonczkés alá és teljes haraggal fordulok ellene, korántsem, hisz az uszály egy ártatlan valami, legfeljebb egyeseknél egy kis port ver fel, mi ugyan az egészségre valami nagy hátránynyal nincs. Szaporitja a kereskedő és szabó kontóját és a férjecske kiadásait, mégis inkább korbácsolnám az uszály hordókat, mint az uszályt magát.

Igaz, hogy gyakran a divatnak is hodolni kell, és a nem divatos téli kendők helyett téli kabátokat hordozni. Ez utóbbiaknál azonban csak a név meleg, mert „téli“, tényleg azonban maga a kabát nem. — Hogyan is melegitsen egy divatos téli kabát, mely köröskörül tollakkal, vagy más czifrasággal van környezve és belül a szövet még bélelve sincs, nincs pedig azért, ne hogy tömöttsége miatt a kisasszonyka alakját eltorzitsa Inkább fázni, mint az alakon csorbát ejteni.

Hát még a czipő, ez valóságos mása a spanyol inquisitio alkalmával basznált kinzó-eszközöknek. Alul és belül egy formán sarok, szük, keskeny és hegyes. Valóban. azt képzelné az ember, hogy Árbuez Péter korában élünk és hölgyeink az efféle torturákat élvhajhászásként kapkodják. De ha már el is érték czéljukat, hiuságuk ki van-e elégitve? Alig hiszszük. Tanuljanak hölgyeink az angol ladytől, ki télen plaidet hord, vagy ha kabátot, ugy béleltet. Az angol nőnek egyátalában nincs kis lába, mégis ritkán talákoznék közülök egy is, ki lábát oly torturának vetné alá, mint a mi hölgyeink.

Szolgáljanak az itt elmondottak oktatásul. Erősen hiszem, hogy olvasóim közül sokan lesznek, kik ha öltözetüknél nem mindig a divatot és szokást tartják szemük előtt, néha néha megkönnyebbülve mozognak, mindinkább meggyőződve arról, hogy csakugyan többet ér a kényelem es egészség, mint fájdalommal áldozni a hiuságnak.

Dr. Kornis.

HIRDETÉSEK.

Felhivás.

A „Pécsi kölcsönsegélyző-egylet“

helybenhagyott alapszabályainak 5. és 36-ik §-ai értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy kitüzött szép céljainak megfelelőleg szakadatlanul fenállhasson,

minden év kezdetével uj évtársulatoknak alakulása szükséges.

Minthogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláirása kivántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve

az aláirási iv a társulat helyiségében — Pécsett, Király-utcza 21. sz. Blauhorn-féle házban — nyitva álland.

Mindazok tehát, kik az uj társulatba belépni és az egylet közhasznu célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint f. év deczember 28-ig a kijelelt 1 részlet után 1 frt beiratási dij letétele mellett nevüknek sajátkezüleg s kötelezőleg leendő beirása végett a délelőtti hivatalos órákban megjelenni sziveskedjenek, a hol kivánatra az alapszabályok is megkaphatók.

☞ A mint az alapszabályokban megkivánt 200 törzsbetét aláirva leend, a t.cz. közönség a jövő évi társulat megalakulásáról külön hirdetmény által fog értesittetni.

Azok, kik az alapszabályszerü heti betételeket egyszerre akarják befizetni, ezt az igazgató-választmány 1872. évi deczember 10-én kelt határozata szerint az év elején az 1 frt beiratási dij letétele mellett egy részlet után 130 frttal az egész társulati hat évre megtehetik, e mellett mindazon jogokban és kedvezményekben részesülnek, melyek az alapszapályok értelmében a társulati tagokat megilletik.

Ha tekintetbe vétetik, mikép az eddigi tapasztalat szerint egy részlet után a társulati évek leteltével a tagok körülbelül 200 frt osztalékot kapnak, s a mellett, hogy 156 frt helyett csak 130 frt tőkét fizetnek be, mégis 60—70 frt kamatnyereményben részeltetnek; az előny, mely az illetőkre, kik kész tőkével rendelkeznek, ezen módozatból hárul, bővebb magyarázatot nem szükségel. Egyébként a számitás részletei iránt felvilágositással kivánatra az igazgatóság készséggel szolgál.

Kelt Pécsett, 1885. nov. 16-án tartott igazgató-tanácsi ülésből.

Sey László,
ig. elnök.

15744/1885

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zsilits Tadé végrehajtatónak Götzer Károly végrehajtást szenvedő elleni 44 frt 25 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsváradi kir. jbg) területén levő, a marázai 201. sz. tjkvben felvett I. alatti $^{2}/_{4}$ kültelekre 2069 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1885. évi deczember hó 23. napján d. e. 10 órakor,** Marázán a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagy 206 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi aug. hó 18. tartott üléséből kiadta:

1280 **STRELICZKY** kir. törvszéki jegyző.

850/1885.

Árverési hirdetmény.

A siklósi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a pécsi kir. ügyészség végrehajtatónak kk. Horvát Márián és Horvát Andria végrehajtást szenvedo elleni 176 frt 54 kr. tökekövetelés és kielégitése végett a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság területén levő Kássád községben fekvő a kássádi 15. számu tjkvben felvett $1^{2}/_{8}$ telekből Horvát Andriát illető $^{1}/_{4}$ telekre 834 frt, a kásádi 98. sz. tjkvben felvett $^{2}/_{8}$ telekből kk. Horvát Máriáat illető $^{1}/_{8}$ telekre 950frt megállapitott kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. **februar hó 11-ik** napján d. e. 10 órakor Kássád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagy 83 frt 40 krt s 95 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. törvényczik 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik év november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi november 12-ik napján tartott üléséből kiadta:

VISY PÁL,
királyi albiró.

Én Csillag Anna

185 cm. hosszu **Loreley-hajammal** ezernyi köszönő iratot mutathatok fel, **melyek** mindenki által megtekinthetők, annak bizonyságára, hogy sajáttalálmányu hajkenőcsöm a **legbiztosabb szer** minden-féle **hajbetegségek és a hajkihullás** ellen, továbbá a **hajnövés elömozditására, a hajtalaj erösbitésére, migrän ellen, korpa és kopaszság ellen;** urak által ritka **bajusz** és **szakáll** gyarapitására bámulatos sikerrel használtatik. Vegyelmezési bizonyitván ok a legkitünőbb szakférfiaktól állnak rendelkezésre. Egy tégely ára 50 kr 1 frt, 2 frt használati utasitással együtt. Posta-utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után mindenhova elküldi e szert

CSILLAG & Co.

gyára, Budapest, VI. Király-utcza 26-ik szám

1269

Tüdő-, mell-, nyak-betegek (aszkórosok) és asztheámában

szenvedők figyelmeztetnek az általam Oroszország belsejében felfedezett s nevemről

„Homeriána“-nak

nevezett gyógynövényre, mely orvosilag megvizsgáltatott és ezer meg ezer bizonyitékkal hitelesittetett. A Homeria gyógynövény használatáról szóló röpirat ingyen küldetik meg.

A 60 gramm sulyu Homeriana-csomag elegendő két napra és 70 krba kerül és valódisága jeléül aláirásommal van ellátva. Óvok mindenkit a más czégtől hirdetett **nem-valódi** Homeriána vásárlásától. **Valódi csak nálam rendelve kapható.**

PAUL HOMERO, Trieszt,
A valódi „Homeriana-növény“ feltalálója és készitője.

18025/885.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pázmán István és neje végrehajtatónak Vincze András és neje végrehajtást szenvedő elleni 114 frt 16 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék dárdai kir. járásbiróság területén levő, a bodolyai 707. sz. tjkvben felvett 1350. hsz. fekvőségre az árverést 1270 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1886. évi **január 11-ik** napján délelőtti 9 órakor Bodolya község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltásiáron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, 127 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvszék mint tkkönyvi hatóságnak 1885. évi október 16-án tartott üléséből kiadta:

DR. BALLUS ZS.
kir. törvényszéki jegyző.

1251

3765/1885

Örökeladási hirdetmény.

A m. egyetem alap. uradalom tulajdonát képező Baranyamegye kékesdi határban fekvő 56. hsz. kétkerekü malom-épületnek mellék-helyiségeivel, a malomhoz tartozó vizi-joggal és $3^{604}/_{1200}$ hold belsőséggel leendő örök áron eladása iránt a pécsváradi közalap. számtartósági hivatalban 1885. deczember hó 15-én délelőtti 10 órakor zárt ajánlati verseny tárgyalás fog megtartatni.

Eladási becsár, mint kikiáltási összeg **2000** frt.

Az irásbeli zárt ajánlatok a feltételek értelmében szerkesztve, kellőkép bélyegezve és 50C forint bánatpénzzel ellátva a fent nevezett számtartósági hivatalban 1885. deczember hó 15-én d. e. 10 óráig leszmek beadandók.

Az ajánlatban az ajánlott vételári összeg, szám és betüvel pontosan kiirandó s világosan kijelentendő, miszerint az ajánlattevő a feltételeket ismeri s azokat minden pontjában elfogadja.

Az eladási feltételek a pécsváradi számtartósági hivatalban betekinthetők.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok nem fogadtatnak el.

Pécsváradon, 1885. november 18.

Kir. közalap. urad. számtartóság.

Árverési hirdetmény.

Alulirott CSÁSZTA község elöljárói által ezennel közhirré tétetik miszerint a község tulajdonát képező

Halmérési jog

1886. évi január hó 1-től három egymást követő évre f. é. deczember 8-án délután 2 órakor CSÁSZTA község házánál nyilvános árverés utján

bérbeadatni fog.

Az árverési feltételek a községi birónál megtekinthetők.

Császta község képviselő-testületének 1885-ik évi november hó 20-án tartott üléséből.

Freytag Gyula, körjegyző. **Bakó László,** biró.

PACHER E. Pécsett.

☞ Széchényi-tér 17. sz. a „Bazár“-ban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

karácsonyi s ujévi ajándékoknak

alkalmas czikkek, u. m. finom franczia virágtartók, szobrok és figurák, mindennemü finom bőr, plüs és famütárgyak a egizletesebb kivitelben. — Tajtpipák és szivarszipkák, chinai és alpaca ezüstáruk, lámpák és lusztrek, porcellán étkező, téás, kávés és feketekávés és mosdó készletek

Finom üveg asztali készlet, liqueur, sör és punch készletek, mindennemü majolica-tárgyak, csinált virág és macart-Bouquetok, aranyhalak és halltartók, elegans képkeretek, kézi munkákhoz alkalmas diszes fafaragványok, utazó-böröndök, berendezett utazó-táskák, illat-szerek és szappanok, viragasztalok, madárkaliczkák, thea-asztalok, dohányzó és irókészletek, albumok óriási választékban és nagyon olcsó árakban áll a nagyérd. közönség rendelkezésére, ugyszintén a

gyermek-játékok

is óriási mennyiségben és választékban legolcsóbb gyári árakban kaphatók.

A nagy karácsonyi asztal impozáns lesz.

A n. é. közönséget a legolcsóbb gyári árak mellett még azon kedvezményben óhajtom részesiteni, hogy a gyermekjáték bevásárlásnál, mely 1 forintot meghalad, egy mexikói gyürü játékot utasitási nyomtatványnyal, 5 frton felül pedig egy magnetikus halfogót, hallal együtt ráadásul adok.

A n. é. közönség szives látogatását kérve, vagyok tisztelettel

910 **Pacher E.**

Fönyeremény 500,000 márka.	Szerencse-jelentés.	Nyereményért az állam kezeskedik.

Meghivás biztos nyereményre.

A Hamburg állam által biztositott nagy pénzsorsolásra, melyen

9 millió 880,450 márka

nyeremény kisorsoltatni fog.

Ezen előnyös pénz-sorsolásnak nyereményei, melyek körülbelül 100,000 sorsjegyet tartalmaznak, **a következők:**

A legnagyobb nyeremény 500,000 márka.

Dij 300,000 márka.	26 nyerem. á 10,000 márka.
1 nyeremény á 200,000 „	56 „ „ 5,000 „
2 „ „ 100,000 „	106 „ „ 3,000 „
1 „ „ 90,000 „	253 „ „ 2,000 „
1 „ „ 80,000 „	512 „ „ 1,000 „
2 „ „ 70,000 „	818 „ „ 500 „
1 „ „ 60 000 „	250 nyer. 300, 200, 150 m.
2 „ „ 50,000 „	31720 nyerem. á 145 márka.
1 „ „ 30,000 „	7990 nyer. 124, 100, 94 m.
5 „ „ 20,000 „	8850 nyer. á 67, 40, 20 m.
3 „ „ 15,000 „	összesen 50;500 nyeremény

és ezek néhány hónap alatt 7 részletben **bizonyosan** kisorsoltatnak.

A fönyeremény első osztálya meghaladja az **50,000** márkát, a II-ik osztályban **60,000**-re emelkedik, a III-ik osztályban **70,000**-re emelkedik, a IV. osztályban **80,000**-re emelkedik, az 5-ik osztályban **90,000**-re emelkedik, a VI-ik osztályban **100,000**-re emelkedik, a VII-ik osztályban **200** ezer-re emelkedik és a **300,000** márka **dij 500,000** márkára emelkedik.

Az első nyeremény-huzásra, mely **hivatalosan** megállapittatott,

az egész eredeti sorsjegy csak 3 frt 60 kr. o. é. vagy 6 márka,
a fél eredeti sorsjegy csak 1 frt 80 kr. „ vagy 3 márka,
a negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr. vagyis $1^{1}/_{2}$ m.

és ezen Hamburg állam által biztositott eredeti sorsjegyek (nem eltiltott igérvények) az eredeti tervjátékkal fognak az összeg előleges beküldése mellett, vagy postautánvétellel a legfélreesőbb tájak felé is küldetni.

Minden részes a huzás után, minden felszólitás nélkül, azonnal kap tőlem egy kimutatási táblázatot.

Államczimerrel ellátott tervezetet, melyben a nyereményeknek hét részre való felosztása látható, **kivánatra** azonnal küldök.

A nyereménypénzek kifizetése és elküldése

a legnagyobb titoktartás mellett, tőlem azonnal eszközöltetik.

☞ Megrendelés legczélszerübben ajánlott levellel, vagy levelezőlapon történik.

☞ Megbizással forduljon az illető, a közel álló huzás végett azonnal, vagy legteljebb

deczember hó 9-ig

idősb Heckscher Sámuel
bank- és váltó-irodájához HAMBURGBAN.

1237

Téa rum

nagyban és kicsinyben.

Dietrich és Gottschlieg
m. kir. udvari szállitók
BUDAPESTEN.
(Alapittatott 1865 évben.)

Központi iroda és szállitási üzlet:
☞ **IV. ker. váczi-utcza 18-ik szám.**

A n. é. közönség tudomására hozzák, hogy legujabb közvetlen bekozataluk **idei termésü téa** és **rumnak** China, India és Jamaicából már beérkezett és megrendelések ezentul csakis az uj küldeményekből eszközöltetnek.

Folyton dús választékú **készlet angol téa-edényekben** és **téa-süteményekben,** franczia **cognac** fine champagne, eredeti franczia és hollandi **likörök, suchard csokoládé,** valódi **borszesz** sóval és anélkül, **braziliai rumokban** stb. stb.

Bármily **csekély** megrendelések is gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

☞ Részletes árjegyzékek kivánatra bárkinek és bárhova ingyen és bérmentve küldetnek.

346, 347/1885.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a pécsi kir. járásbiróság 4292 és 4293/1885. sz. végzése által Hlavka J. iakosvégrehajtató javára Hanuy János pécsi lakós ellen 183 frt 69 kr. és 183 frt 69 kr. tőke és jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával birólag lefoglalt és 1942 frt 99 krra becsült szövetek, kész ruha és bolti állványból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 4666/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Pécsett, alperes boltjában (Király-utcza 1. sz.) leendő eszközlésére

1885. év deczember 7. napjának d. e. 9 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. § ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett, 1885-ik évi nov. 24-én.

Kremmer Ferencz,
kir. birósági végrehajtó.

1282

Nyomatott a lyceumi nyomdában (Feszti Károlynál) Pécsett 1885.